

• **Ma este hét órakor,** a Hézv Galéria átriumában lép fel a Németországból érkező Frölich Musikschule harmonikazenekara. (mh)

• **Szilágyi Andor rendező** kérésére közöljük, hogy a Karlovy Varyban kiadott nyert filmjének címe helyesen: A Rózsa énekei. (mh)

zító, amit a tervek szerint össze fogároznak.

A tradicionális dzsesszt, jórészt a húszas-harmincas évek repertoárját játszó Hot Jazz Band 1985-ben alakult, de az első hat-hét évben csak hobbi, jórészt utcazenészként muzsikáltak, mert ekkor még nem nagyon jutottak fellépési lehetőségekhez. 1992-ben viszont hirt-

1998-ban megjelent lemezük (A szívemben titokban) például kizárólag ilyen dalokból állították össze, s meglepően nagy sikert aratott, sőt olyanokhoz is eljutott, akik szinte egyáltalán nem hallgatnak dzsesszt. Bényei Tamás szerint a harmincas években Magyarországon olyan színvonalas könnyűzenei repertoár jött létre, amellyel kevés

Zenélő mosódeszka

A Hot Jazz Band koncertjeit gyakran színesíti úgynevezett mosódeszka-show. A washboard (mosódeszka) az amerikai tradicionális dzsessz és blues kedvelt „hangszere”: az egykor fehérműködésű mosáshoz használt, többnyire alumí-

niumból készült deszkát a zenészek nyakba akasztották, a tudását, biéklisenséget aggattak rá, az utjukra gyűszűt húztak, és így kopogtat rajta, utánozva a szteptián ritmusát. A műfaj leg híresebb képviselője a Chicagóban működő Wash-

board Rhythm Kings együttese volt. Az idei sacramenti dzsesszfesztivál közönsége olyan produkciót is láthatott, amelyben egy ének, nagybőgő tuba, bendző öszezállítás kvartetthez harminc washboardjátékos csatlakozott.

Elhunyt Janikovszky Éva

Hetvenhét éves korában elhunyt Janikovszky Éva Kossuth-díjas író, harminekét nagy sikerű gyermek-, ifjúsági és felnőtt könyv szerzője – tudatta lapunkkal a Móra Kiadó. Az alábbiakban Rigó Béla író, szerkesztő és Bodor Pál publicista megemlékezését közöljük.

TUDTA, hogy most mit fogok írni. Jó negyedszázadon át kommentálhattam – itthon és külföldön, szóban és nyomtatásban – egészen az utolsó pillanatokig gyarapodó életművet. Nemrég magához is invitált egy kis összegező beszélgetésre. Segített, hogy szembenézhessek a halállal. Most már ő a magyar gyermekirodalom panteonjának egyik legnagyobb alakja. Szabánjának klasszikus. Őt nem kényszerék vagy csábítások űzték a gyermekolvasók közé a Parnasszus magasabb ormairól, ő nem volt sem költő, sem mesemondó. A versírás még gyermekfejjel letudta, írónként néha mesélt, de nem ettől lesz halhatatlan.

Okos, alapos, szigorú szerkesztőként került a hajdani Móra Kiadóhoz. Életművéhez hozzátartoznak azok a kötetek, melyeknek útját szerkesztő-

ként, főszerkesztőként egyengette. Első könyvét is egy hangy szerző helyett írta meg. Az író észrevétel nélkül ki a szerkesztőből. Janikovszky a kortárs világirodalom és a hazai gyermekolvasók pontos ismeretében kereste témaát, alakította ki jellegzetes stílusát és sajátos műfaját, amit jobb híján gyermekmonológoknak kereszteltek el kritikusai. Könyveiben mindig egy gyermekhős mondja a magát, látszólag bőbeszédien csapongva ide-oda, valójában szigorúan megtervezett, kristálytisztára csiszolt mondatokban. Jókat derülünk, ám közben pontos, árnyalt képet kapunk gyermekeink gondolkodásáról, belső-külső problémáikról, s az ő nézőpontjukból görbe tükörben láthatjuk felnőtt önmagukat.

Harcinók nyelvre fordították le műveit. Fanyar antisztereotípiát mindenféle idegzetik, tananyag is lett belőle több helyen. A hazai elismerés távolságtartóan követte ezt a folyamatot. Többnyire különféle szakmai, társadalmi grémiumok ítétek oda díjakat neki. A hivatalos korifeusok nem siettek. A József Attila-díjat 51 évesen kapta meg, a Kossuth-díjat a halálos ágyán. Pedig nem hagyta magát egy

PHOTO: HÉBES CSABKA

lyekről az emberek egymásnak átintgetnek: „...és ha elég közel tudunk jutni egymáshoz, akkor váltunk néhány szót... aztán meg mindenki tovább a maga útján...” A rajzon már nem látjuk a vitorlást, csak az elmosódott tükröképe. A tükörképek megmaradnak. Legalábbis ezt üzenik a halhatatlanok.

Rigó Béla

JANIKOVSKY ÉVA „divatja” oly régen tart, hogy már aligha múlhat el. Halála nem homályosítja el arcát és művét. Lassan már igen sokan szeretnénk belülré hasonlítani. Nemcsak azt szeretjük benne irigen, hogy milyen természetes modulálattal varázsolja elénk felfedezéseit, milyen meleg és fanyar humorral mesél ironikus jósága, milyen gonoszkedva rejtegeti elérzékenyüléseit, hanem még inkább azt, hogy van mersze mulatságosan elbeszélni szomorúságait.

Az igazi mestermunkák játszi egyszerűeknek tűnnek. Utánzóhatónak. Minden gyerek azt hiszi, a világon a legkönyvebb zöld füvet festeni: színes ceruzákkal, akvarelllel. Minden kislány azt hiszi, könnyű manának lenni, csak magas sarkú cipőt kell húzni. Janikovszky Éva gyönyörű, bo-

nyolult, tiszta füveket rajzol, ezerféle füvet, ezerfajta, és a kislányok lába nyoma láthatatlanul ragog a vízes fűben. És az néha sáros és néha véres: mindannyian ott hagyjuk lábunk nyomát a világegyetem ösvényein.

Két nagy Janikovszky-olvasókönyvet lehetne immár kiadni. Egyet a kicsiknek, egyet a kicsinyűket feledő (vagy feledni akaró) nagyoknak. A két, egyenként legalább ezeroldalas könyv, azoknak a nagyszerű Réber-rajzokkal, ott heverne örökké a kezünk ügyében, abból mesélünk a világot oda-vissza: magunknak és unokáink utókorunknak. Minden karácsonykor kapható lenne a két könyv, s mindig csak egy napig, mert másnapra elfogy. Janikovszky addig vezeti a könyvesboltok sikerlistáit, amíg kapható a könyve: egy napig, kettőig.

Neki köszönhetem, hogy eszembe jut (és észben tartom), hogy a legöregebb nagypapa is unoka volt. Hogy valójában nincsenek jelentéktelen események, elegyinthető felhők, csak nem vagyunk mindannyian lényegtelenek. Hasonló írást legutolsó születésnapjára írtam, s egy kis örömet szerettem neki. Most szomorúan ismétlem magam: róla életében és halálában is csak ugyanazt mondhatom.

Bodor Pál (Diurnus)